

The Definition of Kotzer Part Two

Source Sheet by Rabbi Federgrun

Vancouver Torah Learning Centre

1.

שבת ק"ז ב

.x

אמר שמואל השולח דג מן הים כיון שיבש בו כסלע חייב א"ר יוסי בר אבין ובין סנפיריו אמר רב אשי לא תימא יבש ממש אלא אפילו דעבד רירי אמר מר בר המדורי אמר שמואל הושיט ידו למעי בהמה ודלדל עובר שבמעיה חייב מאי טעמא אמר רבא בר המדורי אסברא לי לאו אמר רב ששת האי מאן דתלש כשותא מהיזמי והיגי מיחייב משום עוקר דבר מגידולו הכא נמי מיחייב משום עוקר דבר מגידולו אמר אביי האי מאן דתלש פיטרא מאונא דחצבא מיחייב משום עוקר דבר מגידולו מתיב רב אושעיא התולש מעציץ נקוב חייב ושאינו נקוב פטור התם לאו היינו רביתיה הכא היינו רביתיה:

Shabbat 107b

Shmuel said: With regard to **one who removes a fish from the sea, when** an area on the skin of the fish **has dried up the size of a sela**, he is **liable**. A fish in that condition cannot survive, and therefore the individual who removed it from the water is liable for killing it. **Rabbi Yosei bar Avin said:** That is so **as long as** the skin that dried is **between its fins**. **Rav Ashi said:** **Do not say** that this *halakha* applies only in a case where **it actually dried**. **Rather**, it applies **even if** the fish has dried to the extent **that mucus has formed**, and if one were to touch that area it would stick to his fingers. **Mar bar Hamdurei said that Shmuel said:** **One who reached his hand into the innards of an animal on Shabbat and detached a fetus that was in its womb is liable**. The Gemara asks: **What is the reason** for this? It does not make sense to consider the fetus as a full-fledged living creature. **Rava said:** **Bar Hamdurei explained this to me. Didn't Rav Sheshet say:** **One who detaches hops on Shabbat from the shrubs and thorns on which they are growing is liable for uprooting an object from its place of growth? Here, too, in the case of the fetus, one is liable for uprooting an object from its place of growth**. **Abaye said:** **One who detached a mushroom from the handle of a pitcher on Shabbat is liable for uprooting an object from its place of growth**. **Rav Oshaya raised an objection** from that which we learned: **One who detaches a plant on Shabbat from a perforated flowerpot is liable, and one who detaches a plant from an imperforate pot is exempt**. A plant that grows in an imperforate pot is not considered connected to the ground. One who detaches it is not uprooting it from its place of growth. The Gemara answers: **There, in the case of an imperforate pot, that is not** the way a plant **grows**. Plants are generally planted in the ground; a plant in a perforated pot is disconnected from the ground. Whereas **here, in a perforated pot, that is** the way **it grows**. The plant is considered connected to the ground.

2. **ב. רמב"ן שבת קז:**

אלמא אין משום עוקר דבר מגדולו דהוא תולדה דקוצר אלא בגדולי קרקע...והכי קאמר אף על גב דהאי עובר לית ליה בדידה נשמה כיון דגידולו תלוי בנשמת אמו העוקרו משם נוטל נשמתו ממנו, דלאו מי א"ר ששת בגידולי קרקע כן דמאן דתלש כשותא מהיזמי שיניקתו תלוי בהיזמי

Ramban Shabbos 107b

Therefore, the Toldah of Kotzer is removing something from its source of nourishment, and it only applies to that which grows from the ground...this is what [the Gemara] says- even though the fetus does not have its own soul, nevertheless, since its growth comes from its mother who does have a soul so then uprooting it from the mother removes the soul from the fetus- as Rav Sheshes says by that which is attached to the ground that when one removes hops from shrubs as it gets its nourishment from the shrubs [is in violation of Kotzer]

3. **ג. תלמוד ירושלמי שבת מ"ח ב**
 רבנן דקיסרין אמרין ההן דצייד כוורא וכל דבר שאתה מבדילו מחיותו חייב משום קוצר:

Jerusalem Talmud Shabbat 48b

The Rabbis of Caesarea say that one that traps fish, and anytime one removes something from its source of nourishment has violated Kotzer.

4. **ד. תלמוד ירושלמי שבת נ"ב ב**
 החולב והרודה חלות דבש חייב משום קוצר.

Jerusalem Talmud Shabbat 52b

One that milks a cow or removes honey from the beehive is in violation of Kotzer.

5. **ה. מגן אברהם תצ"ז:ו'**
 (ו) היא צרה. ורש"ל תפס לו שטה אחרת שכת' בדגים אינו חייב משום צידה דלא הוא דומיא דמשכן אלא חייב משום קוצר דהוי עוקר דבר מגידולו כדאי' בירושלמי פ"ז דשבת, ומ"ה חייב אפי' בי"ט

Magen Avraham 497:6

And the Maharshah holds differently and writes that one has not violated trapping by fish as that is not comparable to what happened in the Mishkan. Rather, one has violated Kotzer as that is removing it from its place of growth as stated in the Yerushalmi, and, therefore, it is also forbidden on Yom Tov.

6. **משנה תורה, הלכות שבת י"א:א** .
 (א) הַשׁוֹחֵט חֵיב. וְלֹא שׁוֹחֵט בְּלֶבֶד אֶלָּא כָּל הַנוֹטֵל גִּשְׁמָה לְאַחַד מִכָּל מִינֵי חַיָּה וּבְהֵמָה וְעוֹף וְדָג וְשָׂרֵץ בֵּין בְּשַׁחֲטָהּ אוֹ בְּנִחְרָה אוֹ בְּהִכָּאָה חֵיב. הַחֹנֵק אֶת הַחַיָּה עַד שְׁיָמוּת הַחַיָּה זֶה תוֹלְדֵת שׁוֹחֵט. לְפִיכָךְ אִם הֶעֱלָה דָג מִסִּפְּלָה לְשֵׁל מִיָּם וְהִנִּיחוֹ עַד שְׁמַת חֵיב מִשּׁוּם חֹנֵק. וְלֹא עַד שְׁיָמוּת אֶלָּא כִּיּוֹן שְׁיָבֵשׁ בוֹ כְּסָלַע בֵּין סְנַפִּירָיו חֵיב שְׁעוֹד אֵינוֹ יָכוֹל לְחַיּוֹת. הוֹשִׁיט יָדוֹ לְמַעַי הַבְּהֵמָה וְדִלְדַל עֶבֶר שְׁבַמְעֵיהָ חֵיב:

Mishneh Torah, Sabbath 11:1

A person who slaughters is liable. This does not apply only to [ritual] slaughter. Anyone who takes the life of a living beast, an animal, fowl, fish, or crawling animal - whether by slaughtering, stabbing, or beating- is liable. A person who strangles a living creature performs a derivative of slaughtering. Therefore, if one removed a fish from the glass of water [in which it was being kept] until it died, one is liable for strangling it. [Indeed, one is liable even if one returns it to the water before] the fish actually dies. As long as [a portion of its body as wide as] a *sela* between its fins becomes dry, one is liable, for it will not be able to live afterwards. A person who inserts his hand into an animal's womb and removes a fetus [from] the womb is liable

7. **תלמוד ירושלמי שבת מ"ח ב** .
 רבי יוסי בי ר' בון בשם רבי שמעון בן לקיש הנותן עציץ נקוב על גבי עציץ נקובה חייב עליה משום קוצר ומשום זורע.

Jerusalem Talmud Shabbat 48b

Rabbi Yossi the son of Rabbi Bon said in the name of Reish Lakish that one that takes a perforated pot and places it another perforated pot has violated both harvesting and planting.

